

GUIA DE LECTURA

El gat
BORIS LA CAMBRA DEL TRESOR
Erwin Moser

Sobre L'AUTOR

Erwin Moser va néixer a Viena i va créixer a Burgenland. Era tipògraf de formació, i a partir del 1980 va escriure i il·lustrar les seves pròpies històries. Durant més de trenta anys, va publicar múltiples llibres il·lustrats infantils, alguns dels quals van obtenir premis ben prestigiosos. Els seus contes, narrats i dibuixats amb imaginació, tenen una calidesa especial i pertanyen al cànon de la literatura infantil i juvenil en llengua alemanya.

Les històries d'Erwin Moser resulten amables i tranquil·litzadores per als més petits i hi predomina l'humor i l'enginy dels personatges. En els llibres protagonitzats per en Boris i els seus amics fa servir una ploma fina i aquarel·les, que donen als seus dibuixos una lluminositat transparent. Les seves històries ofereixen als lectors un entorn naturalista i ecològic que convida a la sensibilitat cap a la natura i a tenir-ne cura.

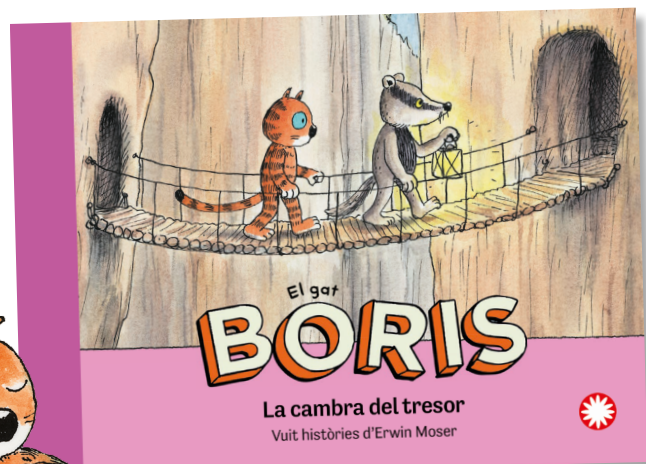

Sobre L'OBRA

Les històries del gat Boris són protagonitzades per animals humanitzats. Igual que a les faules, els ossos, mussols, lleons, teixons, esquirols, gats i eriçons que apareixen en aquests contes són animals que es comporten com les persones. Experimenten alegries i tristeses, són valents i tenen por, els agrada divertir-se amb els amics i ajudar-se. Els lectors van coneixent la singularitat del protagonista i els altres personatges a mesura que avancen les aventures, alhora que la seva personalitat es va enriquint amb matisos que el fan més proper als lectors.

L'adequació d'aquestes històries per als més petits rau en el fet que:

- Les protagonitzen un o dos personatges, cosa que permet retenir amb facilitat l'escena.
- Les frases que construeixen les històries són senzilles i curtes.
- Hi ha múltiples exclamacions i preguntes, que doten les històries d'emoció.
- Hi ha un clima familiar i natural en què predomina l'afecte entre els personatges.
- La presència de l'humor converteix aquestes històries en amables i alegres.

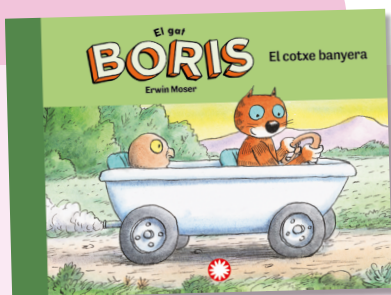
Sobre AQUEST VOLUM (El gat Boris #4)

Aquest llibre reuneix vuit petites històries autoconclusives. Els relats compten amb un esquema comú en què hi ha una presentació i un clímax on sorgeix el problema, de manera que es crea una tensió que capta l'atenció dels petits lectors i els anima a preguntar-se com es resoldrà la situació i quin serà el resultat final. La riquesa d'un vocabulari senzill contribueix a fer que aquestes històries siguin una iniciació excel·lent a la literatura.

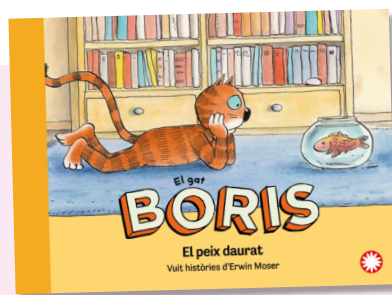
El gat Boris no ha d'anar gaire lluny per trobar aventures; apareixen sense buscar-les un munt de situacions inesperades que cal resoldre. Els seus amics l'ajudaran a solucionar els problemes amb idees brillants i enginyoses. El que és quotidià es converteix en un esdeveniment inesperat: collir pomes, anar a collir bolets, fer anys, tallar llenya... Tot amb la complicitat que neix de l'amistat i l'alegria. Erwin Moser construeix un món caracteritzat per la dolçor, la creativitat, l'enginy i l'amor per la vida.

EN VOLS LLEGIR MÉS?

Llibres de la col·lecció

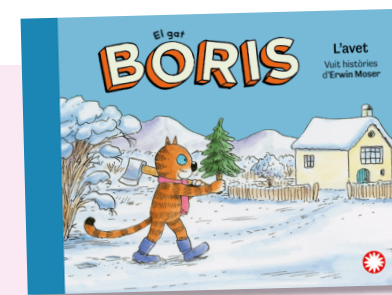
EL COTXE BANYERA (El gat Boris #1)

EL PEIX DAURAT (El gat Boris #2)

LA CARBASSA (El gat Boris #3)

L'AVET (El gat Boris #5)

QUÈ SABEM?

Abans de la lectura

Potser coneixeu altres volums de la mateixa sèrie (*El peix daurat*, *El cotxe banyera* i *La carbassa*). Si és així, aprofiteu per recordar breument qui és el protagonista i quins personatges hi apareixen (el gat Boris, l'erició Ernest, el teixó Guillem, un ratpenat, uns ratolinets, etc.). Expliqueu que aquest volum també consta de vuit històries, en què el gat Boris viurà aventures noves. Si, per contra, és la primera vegada que presenteu el llibre, mostreu-ne la coberta i expliqueu que el protagonista és un gat que es diu Boris (*Com creieu que és? On deu viure? Què li deu agradar? Quin caràcter deu tenir? Té amics?, etc.*).

Les històries que trobem en les sèries són molt properes als infants, per la senzillesa de l'estructura i els valors que transmeten (amistat, humor, empatia, imaginació, col·laboració, agraïment, sorpresa, etc). Els relats connecten fàcilment amb les experiències i vivències personals dels infants. Podeu preparar la lectura fent algunes de les següents preguntes (a propòsit de les històries):

La collita de pomes	<i>Quan tens un problema, què fas? Se t'acudeixen idees per solucionar-lo? Demanes ajuda?</i>
El somni	<i>Somnies molt o poc? I de malsons, que en tens?</i>
Els bolets	<i>Ets una persona generosa amb els altres? Creus que és bo ser-ho? Per què?</i>
El pícnic	<i>Saps què és un imprevist? Quan vas a la muntanya d'excursió, què cal endur-se per anar ben preparat?</i>
El rellotge	<i>Alguna vegada ha arribat un infant nou a la classe o l'escola? Com l'heu acollit? Has arribat mai a un lloc nou on no coneixies ningú? Com t'has sentit? Què és el que més t'ha agradat de les persones que t'han acollit?</i>
L'aniversari	<i>T'agrada celebrar l'aniversari? De quina manera ho fas?</i>
La cambra del tresor	<i>Què guardaries en una cambra del tresor?</i>
El caiac	<i>Reutilitzes materials per fer creacions, construccions o manualitats?</i>

LLEGIM I MIREM

Durant la lectura

Els llibres de la sèrie del gat Boris són molt adequats per llegir-los en veu alta a primers lectors. Així i tot, també podeu presentar el llibre a tot el grup i després fer una lectura individual o en parelles.

L'ESTRUCTURA DE LES HISTÒRIES

Cada història té l'estructura de conte, és a dir, compta amb un plantejament, un nus i un desenllaç. Després de llegir-ne una, podeu demanar als infants que us l'expliquin amb paraules seves, intentant respondre a les preguntes bàsiques i assegurant-vos que n'han fet una bona comprensió:

Plantejament	<i>Com i on comença la història? Qui hi ha?</i>
Nus	<i>Què passa després? Quin problema o entrebanc sorgeix?</i>
Desenllaç	<i>Com se soluciona el problema? Com acaba el conte?</i>

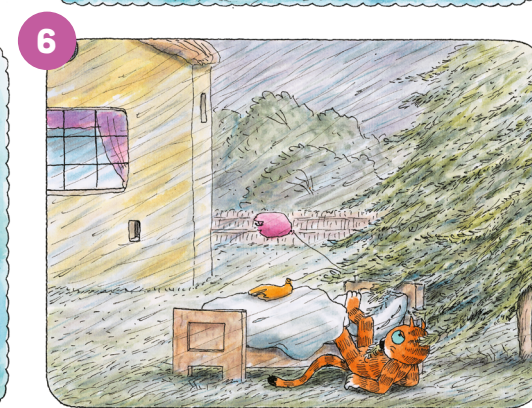
VUIT HISTÒRIES, UN TOT

Les històries, tot i funcionar com a unitats independents, estan relacionades les unes amb les altres, sovint amb elements gràfics o petits detalls. Per exemple, els globus de la primera història apareixen a l'inici de la segona. El llit i l'acció de dormir de la segona història tenen continuïtat en la tercera. El bosc d'aquesta tercera història ens trasllada a la natura on es fa el pícnic a la quarta. No sempre hi ha aquests elements entre dues històries, però la presència constant de la natura i els personatges que apareixen –sovint en diverses ocasions– unifiquen l'univers d'en Boris.

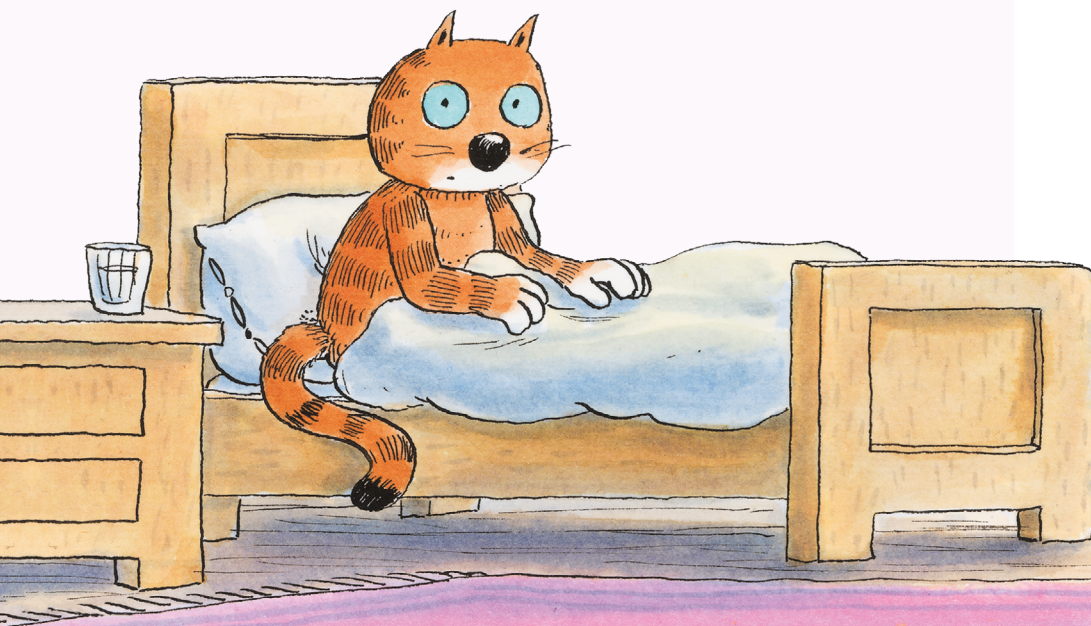
JUGUEM A LLEGIR LES IMATGES

Una proposta de lectura és triar una història i, sense llegir-la, demanar als infants que mirin les imatges i vagin explicant el que creuen que passa. És molt interessant fer una lectura d'imatges perquè reforcem la comprensió narrativa, és a dir, cal entendre la seqüència narrativa de les imatges: observar cada escena, veure què hi passa i de quina manera es relaciona amb l'anterior, establint temporalitat i causalitat. Com que la proposta és oral, estem treballant l'expressió oral a través de la narració, fet que ens demanarà l'ús de verbs d'acció, connectors narratius, etc. La interpretació de cada infant aportarà riquesa a la lectura.

ANTICIPEM FINALS

Mentre llegiu, una bona opció és provar d'anticipar el final (*Què creieu que passarà? Què farà en Boris davant aquesta situació?*). També podeu jugar a imaginar finals alternatius.

La collita de pomes	<i>Què li demanarà en Boris al conductor de la furgoneta? Per què? De quina altra manera podria haver ajudat en Boris, el conductor?</i>
El somni	<i>Què farà el pop? Per què creus que en Boris tenia aquest somni?</i>
Els bolets	<i>Què creus que faran aquests cinc ratolins ara que en Boris s'ha adormit? Creus que en Boris sospita el que ha passat?</i>
El pícnic	<i>Creus que el mussol hauria actuat d'una altra manera si hagués sabut que plouria? Què podria haver fet? Com hauria acabat la història si en Boris i l'Ernest no haguessin entrat a l'arbre?</i>
El rellotge	<i>Què farà la ratolineta? Es quedarà al bosc amb els seus nous amics? I el rellotge? L'anirà a buscar en Boris l'endemà?</i>
L'aniversari	<i>De quina sorpresa pot estar parlant el mussol?</i>
La cambra del tresor	<i>On creus que és la cambra del tresor? Quin tresor et sembla que hi pot haver?</i>
El caiac	<i>Quina idea creus que té en Boris quan veu l'arbre amb els dos forats?</i>

ELS PERSONATGES

També podeu parlar, a banda del gat Boris, de la resta de personatges i fixar-vos en quines històries apareixen i què fan:

La família conill, el venedor de globus
(LA COLLITA DE POMES)

Un pop
(EL SOMNI)

Una ratolineta, ratolinets del bosc
(ELS BOLETS)

L'eriç Ernest, el mussol
(EL PÍCNIC)

El venedor d'antiguitats,
una ratolineta, ratolinets del bosc
(EL RELLOTGE)

L'esquirol Nil, el gran mussol,
els amics d'en Boris
(L'ANIVERSARI)

El teixó Guillem
(LA CAMBRA DEL TRESOR)

L'esquirol Nil
(EL CAIAC)

COMPARTIM

Després de la lectura

A continuació teniu dues propostes d'activitats per treballar a partir del llibre. Inclouen una fitxa amb la informació bàsica i una descripció per al seu desenvolupament.

EL PÍCNIC IDEAL

Edats	Entre quatre i sis anys
Materials	Material per escriure i dibuixar
Objectiu	- Pensar els elements que calen per a un pícnic - Elaborar i escriure llistes d'elements
Agrupació	En parelles i grup classe
Durada	Una sessió

DESENVOLUPAMENT

- Com en Boris i l'Ernest, cada parella d'infants ha de pensar un lloc on els agradaria fer un pícnic (en un parc, a la muntanya, a la platja, vora el riu, en un jardí, etc.) i escriure una llista amb tots els elements que es voldran endur, des del menjar fins a plats i gotso bé una manta. Amb aquesta activitat es treballen les llistes, així que recordeu de demanar que organitzin els elements sota un títol, per exemple:

PÍCNIC A...

- Menjar:

.....

.....

- Beguda:

.....

.....

- Altres:

.....

.....

LA NOSTRA CAMBRA DEL TRESOR

Edats	Entre sis i vuit anys
Materials	Material per escriure
Objectiu	• Compartir gustos literaris • Escriure la fitxa bibliogràfica d'un llibre
Agrupació	En gran grup i en parelles
Durada	Una o dues sessions

DESENVOLUPAMENT

A partir de la història «La cambra del tresor» us proposem crear una biblioteca de grup. Demaneu als infants que expressin els seus gustos personals i diguin els llibres que els agraden més. Després, per parelles, hauran de triar entre dos i quatre llibres que voldrien que hi hagués a la cambra del tresor de l'amic teixó.

Finalment, poseu les propostes en comú i compartiu-les. Podeu reunir els llibres que han sorgit i fer un racó del tresor, amb tots els llibres triats. Per tal que quedi registrada l'activitat, us proposem emplenar una fitxa bibliogràfica per a cada llibre. En teniu una mostra a l'annex.

Per a la conversa, us podeu valdre de les preguntes següents:

- *Quin és l'últim llibre o conte que has llegit? T'ha agradat? Per què?*
- *Quin tipus d'històries t'agrada llegir?*
- *De tots els llibres que has llegit, en recordes algun en especial? Et va agradar?*
- *Quin llibre recomanaries als teus companys i companyes? Per què?*
- *Hi ha algun llibre que no expliqui una història però que hagi trobat molt interessant? Quin?*

FITXA BIBLIOGRÀFICA**EL MEU LLIBRE PREFERIT****TÍTOL****AUTOR/A****IL·LUSTRADOR/A****EDITORIAL****ANY DE PUBLICACIÓ****TEMA****EXPLICA DE QUÈ VA EL CONTE SENSE EXPLICAR EL FINAL****PERSONATGES**